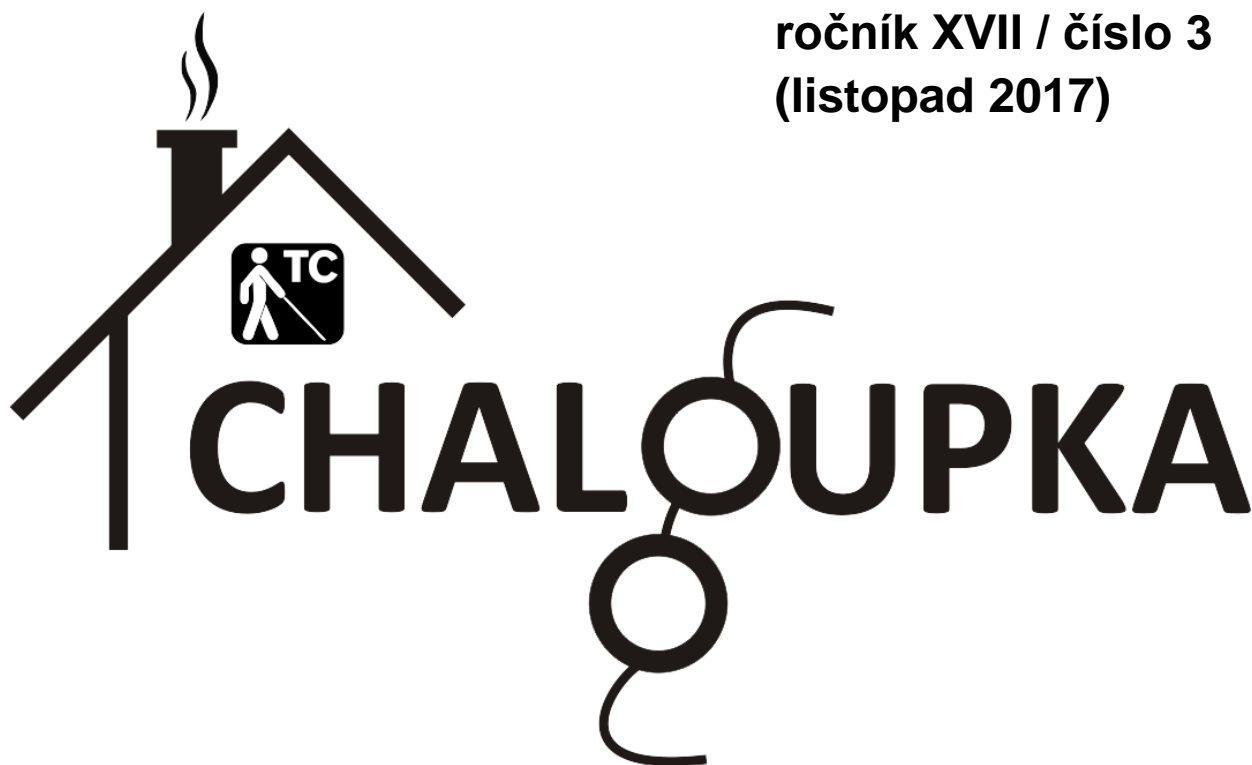

ročník XVII / číslo 3
(listopad 2017)

**Časopis pro zřakově postižené z Brna
a Jihomoravského kraje vychází ve zvětšeném tisku,
ve slepeckém tisku, v digitální podobě a jako
audionahrávka.**

**Vydává:
TyfloCentrum Brno, o. p. s.
Chaloupkova 3
612 00 Brno**

**Časopis od roku 2005 dotuje Úřad městské části
Brno-Královo Pole (kralovopole.brno.cz).**

Obsah čísla

VZPOMÍNÁME	4
Vzpomínáme na Zdeňku Vernarskou	4
CO JE U NÁS NOVÉHO	5
Posila do aktivizace	5
Představení z Břeclavi	6
ZAŽIJTE S NÁMI	8
Benefiční koncert pro Dům služeb pro nevidomé	8
Co pro vás připravujeme na zimní měsíce	9
Výlety - co za tím stojí	11
Co pro vás připravujeme ve Znojmě	13
Aktivity v Břeclavi	14
INFORMACE PRO KAŽDÉHO	16
Novinky v Brně	16
Nové vodící linie na tramvajových ostrůvcích u Hlavního nádraží v Brně	16
Co nového na vlakovém nádraží	18
Rekonstrukce zastávky v Juliánově	18
Zastávka Vlhká v novém	19
Návštěva tramvajové vozovny v Medlánkách	19
Nabídka pomůcek	20
UDÁLO SE U NÁS	22
Léto budiž pochváleno	22
Zapojení do projektu Poznáváme přírodu s bílou holí	23
Třeboň dýchá historií	26
Expedice středověk	27
Uskutečnil se 18. ročník Bílé pastelky	28
PÍŠETE SAMI SOBĚ	30
Poezie podzimních dnů	30
HLAVOLAMOVÉ OKÉNKO	31
Doplňte název obce či města	31
S CHALOUPKOU V KUCHYNI	32
Kurzy vaření v TyfloCentru	32
PODĚKOVÁNÍ	34
Poděkování těm, co pomáhají	34
UŽITEČNÉ KONTAKTY	36

Vážení čtenáři naší Chaloupky,

čas se nám opět nachýlil, máme tu poslední letošní číslo naší Chaloupky. Opět tu máme čas podzimní, čas adventní, čas, kdy tak trošku bilancujeme a zdá se nám neuvěřitelné, jak ten čas letí. Nejkrásnější na tom všem je, že je stále se na co těšit. Na setkání s ostatními, na zajímavý zážitek, můžeme snít a doufat, že čas, který přijde, bude přece jen lepší.

A tak se pomalu naplňuje i další etapa čekání, co bude s naší Chaloupkou cihlovou, tou, kterou jsme v polovině roku 2011 opustili s nadějí, že se do ní na stejné místo opět někdy vrátíme.

Pokud bychom jen seděli se založenýma rukama, asi by se nestalo nic. Ale se založenýma rukama v TyfloCentru rozhodně nesesedíme. Jedním z významných výsledků naší práce je tak podaný projekt stavby Domu služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky. Projekt neměl asi nikdy větší šanci uspět v žádosti o podporu z financí Evropské unie než nyní. Přejme si tedy ze všeho nejvíce, aby se záměr skutečně nyní podařil.

Pojďme tedy společně podpořit projekt každý alespoň trošku. Možností je celá řada: zasláním DMS DRAK s číslem 30, 60 nebo 90 na číslo 87 777, příspěvím na náš transparentní účet 703 703 703 6 / 2010, nebo účastní na benefičním koncertu pro Dům služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky, který se bude konat v neděli 10. prosince. Pozvánku na koncert najdete dále v časopise.

V nadcházejícím adventním období vám jménem celé společnosti TyfloCentrum Brno přeji zdraví, lásku, přátelství, úspěch a spokojenost.

Hana Bubeníčková

Vzpomínáme na Zdeňku Vernarskou

Dne 14. září uplynulo již 10 let od chvíle, kdy nás opustila dlouholetá spolupracovnice Zdeňka Vernarská. Bylo jí teprve 36 let. Život se s ní rozhodně nemazlil. O zrak přišla těsně před vyučením, o několik let později usedla natrvalo na invalidní vozík. Nelehký úděl ji však nezlomil. Učila nevidomé obsluhovat počítač. Kdo jí znal, ví, že žila v rámci svých možností naplno. Rozdávala neuvěřitelný optimismus a mnohým ukazovala cestu ze tmy, přestože v ní sama žila. Zejména poslední rok svého života bojovala s nemocí, která už byla nad její síly.

Kdo jste Zdeňku znali, věnujte jí tichou vzpomínku.

Posila do aktivizace

Milí klienti a přátelé TyfloCentra,

jsem Regina Holíková a od srpna pracuji v sociálně aktivizačních a poradenských službách (jak my říkáme v CAPU).

Pracovala jsem se seniory, dětmi i dospělými, jako aktivizační pracovník. Vedla kroužky tréninku paměti, tanců v sedě, rukodělných prací a keramický kroužek. Ráda tvořím ozdobné výrobky z rostlin a přírodních materiálů, které umisťuji na různých volných místech. V lese sbírám často materiál na aktivity. Absolvovala jsem floristický kurz v Rajhradě a mé hobby je zahrádka se všemi rostlinkami v ní. (No, abych řekla pravdu, plevel ráda nemám)

Můžeme si společně vytvořit nějakou ozdobu na okrasu bytu, chalupy, vchodových dveří, nebo chodby. Budeme pracovat s přírodními materiály, především s rostlinami. Pokud by byl zájem, můžeme pro vás připravit nějaký výlet spojený se sběrem přírodnin. Na jaře je čím dál tím víc oblíbený sběr Medvědího česneku...

Mám ráda pohyb, nejraději v přírodě. Chtěla bych vám nabídnout možnost cvičení na míčích. Je to výborná prevence proti bolestem zad. Zapojují se při tom i břišní svaly, aniž bychom si všimli, že je cvičíme. Budeme cvičit jednoduché cviky, které zvládnou i ti, kteří s míčem nemají zkušenost.

Mám ráda hudbu všech žánrů a budu pro vás připravovat „Hudební okénko“. Popovídáme si o oblíbených hudebních směrech. První Hudební okénko bylo o africké hudbě. Dále jsme „zabrousili“ do světa muzikálů. Kde tento žánr vznikl a které muzikály z české nebo světové proveniencí se nejvíce povedly... Byli jste na nějakém představení v Brně, nebo v Praze?

Dobrá zpráva pro Vyškováky a „okolní“: Obnovili jsme aktivity pro nevidomé a slabozraké ve Vyškově. Scházíme se na bowlingu v Selském dvoře. Dříve byla setkání v místní škole. Zvolili jsme nové místo, které je v centru města, vedle náměstí na Husové ulici - salonek v restauraci Style Cafe. Můžete přijít a společně se zamyslet nad různými tématy, které nás zajímají, nebo trápí.

Těším se, až budu mít možnost se s vámi setkat, buď na Chaloupkové, ve Vyškově nebo někde v přírodě na některé z našich aktivit.

Přeji vám, abyste se dokázali radovat i z maličností a uměli unést břemena, která na nás život nakládá.

Regina Holíková

Představení z Břeclavi

Poslední doba se v Břeclavi nesla v duchu seznamování klientů s novým sociálním pracovníkem. Dovolte, abych se představila i těm, se kterými jsme ještě neměli možnost se setkat.

Jmenuji se Kateřina Horňáková. Svou praxi jsem trávila s dětmi především v mateřských školách. Věnovala jsem

se doted' sluchovému postižení a logopedii. V průběhu svého studia na Masarykově Univerzitě jsem se vydala „na zkušenou“ do Velké Británie. Sbírala jsem myšlenky jiné kultury a dobíjela jsem se optimismem. Po této malé pauze jsem se vydala zpět do rodné země a zakotvila jsem v břeclavském TyfloCentru.

Zajímám se o přírodu, ráda vařím a cestuji, poznávám nová místa, kde nasávám atmosféru. Baví mě i všelijaké ruční práce. Líbí se mi, když může vzniknout něco nového, a nejlépe i užitečného.

Do programu aktivit v předvánočním období plánuji celodenní výlet do Bratislavy. Projdeme s průvodcem zajímavá místa a necháme se vnést do atmosféry tohoto období. Některé aktivity zůstanou zachovány. Už vím, že tvorba vánočních svíček je velmi oblíbená a v programu si najde své místo i letos.

Do aktivit TyfloCentra bych ráda zařadila především aktivity, které zajímají Vás - klienty. Naslouchám Vaším přáním, a pokud je to v mých silách, ráda je zrealizuji.

Kateřina Horňáková

Benefiční koncert pro Dům služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky

V neděli 10. prosince 2017 v 18 hodin v kostele Husova sboru, ulice Svatopluka Čecha 35a v Brně Králově Poli se uskuteční benefiční koncert pro Dům služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky. Koncert se koná pod záštitou biskupa brněnského Mgr. Juraje Jordána Dovaly Náboženské obce Československé církve husitské. Účinkuje Skupina Tumaini.

Bližší informace o rezervaci míst budou zveřejněny v našich měsíčních programech a prostřednictvím mailových konferencí.

TUMAINI acapella je skupina jedenácti mladých lidí ze Slovenska, kteří v Brně studují a pracují. Název Tumaini je slovo afrického původu (svahilština) a znamená naděje. Na svých stránkách píší: "*Naděje je to, co má křídla a hnízdí uvnitř nás, a zpívá píseň bez slov a stále zvedá hlas*" (citát Emily Dikins)

Uvádí zde také, že zazpívají prakticky vše s nástroji i bez nich, jen jim máme dát noty. My jim noty dávat nebudeme, necháme to na nich a budeme doufat, že budou zpívat pro sebe i pro nás, pro radost ze života, a že se pěkně všichni naladíme v tom adventním čase.

Zdroj: tumainiacapella.wixsite.com/music

Hana Bubeníčková

Co pro vás připravujeme na zimní měsíce

Sluníčka kvapem ubývá, dny se zkracují a nám nezbyvá než přemýšlet, jakým aktivitám se budeme věnovat, když už ty letní venkovní provozovat nelze.

„Klasiku“ jako jsou paměťolamy, zvuková střelba, cestovatelské a jiné besedy, návštěvy solné jeskyně či návštěvy výstav je třeba občas zpestřit něčím novým. Tím, co by jednak přitáhlo další klienty, jednak smysluplně obohatilo naši nabídku o něco, co byste si rádi vyzkoušeli.

Oživení nabídky přinesla naše služebně nejmladší kolegyně Regina. Přibyla floristika, hudební okénko, cvičení na míčích. Ale pořád je co vymýšlet. Inspirací nám byl velký zájem klientů o plavání v otevřeném bazénu, aquaerobic a vycházky do přírody. Někteří z účastníků měli zájem opravdu si zaspportovat se vším, co k tomu patří.

I vyzvali jsme tedy případné zájemce k předběžnému přihlášení na dvě zbrusu nové aktivity: sportovní chůze a posilování. Máme představu takovou, že zájemci budou předem přihlášení a uvedeni v seznamu. V případě vhodného počasí budou obvoláni s nabídkou termínu sportovní chůze. A vyrazí se pěkně zostra ven, maximálně 2 hodinky chůze, a budeme „nasportování“ až až... Jen tady do okolí - Ořešín, Soběšice, Vranov, apod.

Co se posilovny týče, máme vytipováno několik vhodných posiloven v okolí našeho sídla v Králově Poli. Plánujeme, že posilovnu budou navštěvovat zvláště ženy

a zvlášt' muži. Máme výběr ze dvou posiloven zavedených výhradně pro ženskou klientelu. Pro muže je výběr širší. V době, kdy tyto řádky budete číst, měly by být již určeny stále termíny návštěv posiloven. Samozřejmě se budeme snažit, aby cena byla pro vás co nejpríznivější. Věříme, že se tato aktivita ujme a bude mít svůj stálý okruh příznivců posilování, zvláště z řad pánské části našich klientů, kterým nevyhovuje třeba cvičení jógy, a chtějí své tělo „zvelebit“ pravidelnou sportovní aktivitou. Ideální by bylo, kdybychom vás na tuto aktivitu zpočátku doprovázeli a asistovali vám při cvičení, a časem by alespoň někteří z vás mohli chodit posilovat samostatně. Jak to nakonec bude, ukáže až samotná praxe a čas.

A ještě jednu sportovní aktivitu připravujeme - plavání. V době, kdy tyto řádky budete číst, již bude jasné, zda nám Magistrát města Brna dráhu v bazénu na Kraví Hoře bezplatně poskytne. Pokud ano, a pokud vyjdou vstříc všem našim požadavkům, budeme chodit ve dvou různých dnech a různých časech. 1x za 14 dní vždy v úterý od 16.00 do 17.00 tak, aby mohli chodit plavat především ti z vás, kteří jsou zaměstnaní. A 1x za 14 dní vždy ve čtvrtek od 11.00 do 12.00 bude plavání pro ty, kteří nemají žádné pracovní povinnosti.

Ale nejen sportem živ je člověk. Když vás zaujme nějaká výstava či cokoliv jiného, ozvěte se nám. Pokud to bude v našich silách a kompetenci, pokusíme se společně vymyslet, jak vaše nápady uvést do života.

A protože toto vydání Chaloupky je v letos poslední, přejeme vám my ze sociální aktivizace pěkně prožitý advent, pěkné Vánoce a DOBRÝ ROK 2018.

Kolektiv sociální aktivizace

Výlety - co za tím stojí

Proč si můžeme užívat poznávacích výletů po Jihomoravském kraji? Jak jsou financovány? A kdo za tím stojí? Co všechno je potřeba zařídit, než společně usedneme do autobusu? A co pak, až už jsme všechny naplánované výlety uskutečnili?

V následujících řádcích se vám pokusím ozřejmit, jak funguje systém podávání grantů a jakými jsme vázáni povinnostmi vůči donátorům finančních prostředků.

Nejprve je potřeba se „porozhlédnout“, jaké nové granty, jaké organizace, jakého zaměření a za jakých podmínek jsou zveřejněny. Proto také máme v TyfloCentru projektovou manažerku. Nyní je to paní Marta Nováková. S vyhledáváním výzev na podávání grantů nám hodně pomáhá i naše paní ředitelka. Také se nám vyplácí dobré vztahy s Informačním servisem Kanceláře Brno – Zdravé město. Zrovna dnes, kdy píšu tento svůj příspěvek do Chaloupky, nám poslali z magistrátu informační mail s novinkami grantového kalendáře. A samozřejmě existuje řada zdrojů, především na internetu, kde je možno hledat. Chce to ale určitou zkušenost – jak s vyhledáváním samotných grantů, tak s jejich psaním.

Dejme tomu, že jsme měli zájem požádat si prostřednictvím grantu o finanční prostředky právě na

poznávací výlety po Jihomoravském kraji. V tomto případě se podařilo najít dvě vhodné výzvy – jednu z JMK z Dotačního programu pro poskytování dotace v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, jednu z Odboru životního prostředí magistrátu města Brna.

I nelenili jsme a ve spolupráci s našimi výše uvedenými kolegy vypracovali projekty dle stanovených podmínek. Byly to desítky hodin práce. Žádost o finanční podporu na oba projekty se podařilo ve stanovené lhůtě podat. Prošli jsme úspěšně hodnocením kvality a přínosu pro vás, uživatele našich služeb, a peníze nám byly přiděleny.

A co dál? Maličkost – jen splnit vše, k čemu jsme se zavázali: počet výletů do předem stanovených lokalit, zajištění dopravy, doprovodů, odborných lektorů, apod. Zkrátka je toho docela dost, co je třeba pohlídat a dodržet. A také je to vše třeba připravovat dlouho dopředu. Dopravci nemají ze dne na den k dispozici autobus s řidičem, místní středisko ekologické výchovy nemá tušení, jak uzpůsobit výklad nevidomým, atd. atd. Něco ovlivnit lze, něco nikoliv, v něčem je prostor na operativní řešení, něco je třeba striktně dodržet. Jisté může být to, že po noci přichází den, téměř jisté je to, že objednaný autobus opravdu přijede, a pokud se mimořádně zadaří, tak někdy i včas, co však nikdy jisté není je počasí. Přesto je třeba dodržet podmínky stanovené přiděleným grantem a na plánovanou akci vyrazit „i kdyby trakače padaly“. Stornování celé akce zkrátka možné není, podmínky jsou jasně stanoveny v podepsané smlouvě s donátorem finančních

prostředků. Hrozí i penále, jisté je, že si nevratné náklady na odřeknutou aktivitu zaplatíme sami.

Když už se všechny naplánované výlety uskuteční, následuje pro pracovníky TyfloCentra ta nejméně oblíbená činnost: závěrečné vyúčtování grantů. Toto období nastává právě teď, na konci roku. Tak nám držte palce, ať to klapne. A taky nám zachovejte přízeň i v dalším roce. Samozřejmě budeme pro rok 2018 opětovně žádat o finanční prostředky na aktivity v přírodě, které jsou mezi vámi tak oblíbené, a budeme společně doufat, že to vyjde alespoň tak dobře, jako v roce tomto.

A pokud se nám podaří dotaci opětovně získat, užívejte si to a jezděte s námi. Příroda je příroda, ta si vždy poručit nedá. A výlety do přírody nám za tu trošku nepohodlí při nepřízni počasí přece stojí. Nejsme přece žádné „bábovky“.

Magda Ambrožová

Co pro vás připravujeme ve Znojmě

Sluneční paprsky už pomalu ale jistě ubírají na intenzitě a podzim už si chystá své pestré barvičky. A nebyly bychom to my, abychom pro naše klienty nepřipravovaly zajímavé aktivity.

Již zavedená aktivita, určená k trénování paměti, zvaná Paměťolamy, vesele pokračuje dál a těší se velké oblibě. Pro obohacení této aktivity jsme zařadily do repertoáru i hru Tik Tak Bum!, jejíž pravidla jsme upravily pro

naše potřeby. Při této aktivitě se vždy společně smějeme a mnohdy si i značně prodloužíme životy. Stejně jako paměťolamy i bowlingová liga frčí dál a kuželky padají jedna za druhou jako zralé hrušky ze stromů.

Pro velký zájem o možnost přiučit se něčemu novému v kuchyni, chystáme zavedení individuální aktivizace se zaměřením na potřeby a schopnosti jednotlivých klientů. Začínat se bude od jednoduchých receptů na pomazánky a saláty a budeme společně pokračovat až po pečení moučníků a dalších dobrot.

Klienti se mohou těšit na připravované Vánoční pečení, kdy se z klubovny znojemského TyfloCentra bude linout krásná vůně vanilky a perníkového koření, a samozřejmě i na výtvarné dílny s vánoční tematikou, kdy si budou moci vyrobit dekoraci ke zkrášlení svých domovů.

Od nového roku si také budeme moci zahrát nové hmatové hry, kdy si zahrajeme na Popelky nebo si u přizpůsobeného pexesa procvičíme sluch, hmat i čich. Doufáme, že si společně užijeme čas pohody a budeme se setkávat v příjemné atmosféře i nadále.

Lenka Šlahorová

Aktivity v Břeclavi

Už se připravujeme na zimní období, což nám nebrání se ohlédnout na poslední měsíce v břeclavském TyfloCentru.

V letních parnech jsme se scházeli spíše ve středisku, kde jsme hráli různé stolní hry, cestovali jsme po Anglii v rámci cestovatelské besedy, ale vydali jsme se také na výstavu Městského muzea a galerie Břeclav Vládci noci. Během této výstavy jsme objevovali živočichy, kteří ožívají v noci, a měli jsme možnost si na některé sáhnout na vlastní kůži. Celou atmosféru podtrhovaly zvuky a vůně jejich domova, tedy lesa. Na konci léta jsme se rozloučili s prázdninami. Využili jsme možností, které nám nabízel veřejný gril, pustili jsme se do opékání a cestou zpět si s sebou každý nesl domů vůni táboráku a vzpomínku na pěkné odpoledne.

Hned v začátku září nás navštívily pracovnice knihovny a připravily nám besedu o životě a díle Bohumila Hrabala. V průběhu měsíce jsme si procvičili paměť nad záludnými šiframi a podnikli jsme celodenní výlet do Brna, spojený s výstavou Magický Himálaj a návštěvou brněnského TyfloCentra, kde jsme měli možnost vyzkoušet zvukovou střelbu. Výlet byl nabitý zajímavým programem a moc rádi na něj vzpomínáme.

V říjnu jsme se společně s dalšími středisky vydali do skanzenu ve Strážnici a proběhl den otevřených dveří, který pomáhali realizovat i klienti břeclavského TyfloCentra. V neposlední řadě jsme utužili pravidelnou návštěvu solné jeskyně, ve které se chystáme pokračovat i v následujících měsících.

Kateřina Horňáková

Novinky v Brně

Nové vodící linie na tramvajových ostrůvcích u Hlavního nádraží v Brně

Nejspíš jste také zaznamenali prázdninový mediální rozruch kolem nepodařených reliéfních úprav na prostředním tramvajovém ostrůvku u Hlavního nádraží. Šlo o to, že tam byla nově vybudována umělá vodící linie pro nevidomé ze speciální, žlábkové dlažby. Byla však nainstalována tak nešťastně, že přímo v její ose byly umístěny všechny překážky, které si lze jen vymyslet, počínaje zastávkovými přístřešky a lavičkami, přes sloupy a odpadkové koše až po reklamní stojany.

Díky včasnému zásahu a s velkou podporou poradního sboru Rady města Brna, o jehož zřízení jsme vás informovali v minulém čísle Chaloupky, se nám podařilo včas zajistit, aby stejně nefunkčně nedopadly i umělé vodící linie na obou okrajových nástupištích. Dodatečně pak bylo, na náklady realizátora stavby, provedeno předláždění i prostředního ostrůvku, takže od soboty 9. září můžeme tyto nové, umělé vodící linie bez obav využívat. Nainstalovány jsou na všech nástupištích, vždy v bezpečné vzdálenosti cca 160 cm od kolejí a minimálně 80 cm od zařízení technického vybavení nástupišť a městského mobiliáře. Díky tomu je tento ostrůvek možné, stejně jako oba ostrůvky krajové, spolehlivě

a bezpečně projít v celé jejich délce od přechodu na straně pošty až po schodiště do podchodu.

Také označníky zastávek na všech třech ostrůvcích jsou snadno identifikovatelné díky dobře nainstalovaným, 80 cm širokým "signálním pásům" z reliéfní "puntíkové" dlažby a rozhraní nástupišť a prostoru přechodu je ohraničeno 40 cm širokým "pásem varovným" ze stejné dlažby. Podobně je tomu i na straně schodišť do podchodu, kde jsou tyto pásy nainstalovány přibližně dva metry před hranou horního schodu všech schodišť.

Co nového na vlakovém nádraží

Velká výluka probíhala o prázdninách také na Hlavním vlakovém nádraží. Zde se však týkala víc opravy železničního mostu, než vlastního nádraží. Nově tam můžeme zaregistrovat jen úpravu čtvrtého nástupiště, které nyní vypadá stejně jako nástupiště druhé a třetí, Bohužel, včetně přemíry nainstalovaných signálních pásů, které zde neplní žádný účel. Proto si na ně dejte pozor a nenechejte se jimi zmást. Mluvicí informační LCD panel na tomto nástupišti najdeme u odchozího podchodu, nad schodištěm situovaným směrem k Židenicím.

Rekonstrukce zastávky v Juliánově

v průběhu letošních prázdnin opět proběhla celá řada výluk, oprav i celkových rekonstrukcí dopravní infrastruktury města Brna. Komplexní rekonstrukcí prošla například konečná zastávka tramvajové linky číslo 9 v Juliánově.

Výstupní zastávka je nově přesunuta z tramvajové smyčky na ulici Líšeňskou, ještě před vjezd do smyčky, takže nyní je společná s autobusovými linkami 58 a 78 ve směru do Líšně. Při cestě na polikliniku na Viniční, je proto potřeba přejít vozovku ulice Líšeňské. Je to možné po značeném přechodu kousek před označníkem této zastávky. Na protějším chodníku pak zabočte doprava a jděte nahoru k poliklinice.

Opravena je také nástupní zastávka přímo ve smyčce. Obě zastávky i přístup k přechodu jsou nově vybaveny také reliéfními prvky pro lepší orientaci nevidomých cestujících.

Zastávka Vlhká v novém

Koncem listopadu bude uvedena do provozu nově vybudovaná tramvajová zastávka Vlhká. Oproti původnímu umístění je posunuta přibližně 50 metrů dál od centra, blíže ke křižovatce s ulicí Špitálka. Oba nástupní ostrůvky této zastávky jsou, včetně navazujícího přechodu a prostoru před Úřadem práce, řešeny podle zásad bezbariérového užívání staveb a výrazně tak zlepšují komfort i bezpečnost tělesně i zrakově postižených cestujících, kteří mají cestu na Úřad práce.

Návštěva tramvajové vozovny v Medlánkách

V sobotu 21. října se sešla velká skupina nevidomých osob i s jejich čtyřnohými průvodci ve smyčce trolejbusů u Hlavního nádraží, odkud jsme vyrazili domluveným autobusem do tramvajové vozovny v Medlánkách.

Důvodem naší exkurze byla prohlídka všech typů tramvají, které DPMB v současné době provozuje. Je jich celkem 6 a vzájemně se od sebe celkem výrazně odlišují, například počtem a rozměry dveří i schodků za nimi, rozmístěním běžných i vyhrazených sedadel, rozmístěním signalizačních tlačítek atd., což nevidomým

cestujícím může někdy docela zkomplikovat orientaci uvnitř vozidla.

V doprovodu bývalého provozního ředitele DPMB ing. Valníčka jsme si podrobně prohlédli a zblízka se seznámili s jednotlivými typy tramvají i rozmístěním výše uvedených prvků v nich a znovu si připomněli zásady bezpečného cestování v prostředcích hromadné dopravy. Novinkou, která byla avizována v pozvánce na tuto exkurzi pak je instalace nového akustického signálu na tramvaje typu T13, kdy je vhodnější, především pro držitele vodicích psů, aby do těchto vozidel nenastupovali prvními, ale až druhými dveřmi do nízkopodlažního prostoru. Pro lepší identifikaci tohoto typu tramvají u nich byl dodatečně doinstalován akustický majáček k těmto dveřím. Ten, po aktivaci, začne vydávat střídavě krátký a dlouhý tón (písmeno "a" Morseovy abecedy) který, především držitele vodicích psů, k těmto dveřím naviguje.

Josef Konečný

Nabídka pomůcek

Milí čtenáři,

do TyfloCentra nám dcera nevidomé paní přinesla pomůcky, které již nevyužívá a byla by ráda, kdyby našly své uplatnění u někoho dalšího.

Seznam pomůcek:

- lupa do ruky bez osvětlení Balloon,
- čtecí lupa A4,
- univerzální stojánková lupa bez osvětlení Milomex Ltd. Z29652B,

- posuvný systém Coil - 2 řady čoček umístěné v brýlové obrubě pro každé oko odděleně, které je možné vysouvat aretačními kolečky, pro vidění na dálku,
- pevný telefon jWIN JT-P580 s velkými tlačítky,
- pevný telefon Bell Phones 20200 s velkými tlačítky označenými Braillovými čísly, paměť až 13 telefonních čísel,
- dalekohled, zasazený v brýlích Eschenbach zvětšení 12x (83 mm).

Pokud máte zájem o některý z předmětů, jsou k nahlédnutí, vyzkoušení a k případnému vyzvednutí na adrese TyfloCentra Brno, Chaloupkova 3, Centrum sociální aktivizace. Konečného majitele určuje pořadí přihlášených zájemců.

Děkujeme paní, že pomáhá najít užitečným pomůckám nové uživatele a těšíme se, že se povede tyto pomůcky uplatnit u našich klientů.

Magda Ambrožová

Léto budiž pochváleno

Každé roční období má něco do sebe, ale léto je léto. Podzimní plískanice, to vlezlé dušičkové počasí a vlhká zima, která nám proniká skrz kabát až na kůži... Kdo by to měl rád? Zavzpomínejme tedy na ty krásné teplé letní dny a na to, jak jsme si je společně dokázali užít.

Během prázdnin jsme se vypravili na dva výlety mimo Brno, také jsme jezdili na koních v okolí Ranče Ořešín. Od srpna jsme, pokud počasí přálo, chodívali na Královopolské koupaliště plavat a cvičit aquaerobic a během odpočinku na lehátkách trošičku i paměť a logické myšlení prověřit a potrénovat. Také jsme zachovali pravidelné cvičení na židlích. Pro změnu jste cvičívali se mnou, s Magdou. A věřte mi, že se nám oběma, mně i mým zádům, po cvičení opravdu stýská.

Dále jsme procvičovali paměť při Paměť'olamech se Simonou nebo při trénování paměti s Magdou, besedovali s paní Gertou Mazalovou o ochraně spotřebitelů. Při vydařeném odpoledni v parku na Slovanském náměstí jsme si poprvé s velkým úspěchem, a ke spokojenosti všech zúčastněných, společně zahráli pétanque. Škoda jen, že program byl tak nabitý, že jsme tuto aktivitu již nestihli zopakovat. Ale nevádí, příští rok hned na jaře můžeme třeba vyhlásit na celou sezónu v této hře soutěž.

Obrovský úspěch také měla zážitková bylinková dílna v Ekocentru Písečnick, kde jsme si v příjemném prostředí

a s velmi milými a laskavými lektory společně vyrobili lektvary na naše neduhy. Ještě teď vzpomínají někteří z nás na to, jak při zpáteční cestě promokli až na kůži. Zkrátka bylo toho hodně, co jsme společně zažili a na co budeme vzpomínat.

Léto 2017 budiž pochváleno, ať žije léto 2018!!!

Magda Ambrožová

Zapojení do projektu *Poznáváme přírodu s bílou holí v Jihomoravském kraji*

V minulém čísle časopisu Chaloupka jsme vás informovali, že jsme letos zapojeni do dotačního programu pro poskytování dotací v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty pro rok 2017, zkráceně EVVO. V rámci tohoto projektu jsme se zavázali zorganizovat 5 exkurzí týkajících se životního prostředí.

V květnu proběhla exkurze do Centra Eden v Bystřici nad Pernštejnem spojená s komentovanou prohlídkou hradu Pernštejn a také celodenní turistický výlet do Lednicko-valtického areálu. Zde jsme museli ujít delší trasu než jindy, ale nenáročným terénem krásnou přírodou s pěti zajímavými zastávkami. V celém areálu se nachází velké množství různých zámečků, kaplí a soch. My jsme zhlédli Dianin chrám, kapli sv. Huberta, Tři grácie, Nový dvůr a Apollonův chrám nedaleko pěkného rybníka. Na tuto aktivitu se nám nepodařilo sehnat odborného průvodce, který by nás touto lokalitou provedl. Proto jsme jeho návštěvu domluvili alespoň na závěrečnou besedu, kde

budou shrnuty všechny realizované aktivity a dozvíme se zajímavosti o Lednicko-valtickém areálu a jeho přírodě.

V červnu jsme vyjeli mikrobusem do chráněné krajinné oblasti Pálava společně s naší osvědčenou průvodkyní, paní inženýrkou Alenou Prýmkovou. Čekala nás pětikilometrová trasa s výrazným převýšením i klesáním, což to je pro Pálavu typické. Dozvěděli jsme se mnoho zajímavých informacích o floře i fauně zdejší rozmanité přírody a navštívili jsme zříceninu hradu Děvičky, kde jsme si pověděli pár místních legend. Zpátky jsme jeli unavení, ale obohacení o řadu informací a zážitků.

Začátkem srpna jsme navštívili Národní park Podyjí. Celý den nás prováděla zkušená lektorka, paní inženýrka Svatava Holubová ze Správy NP Podyjí. Nejdříve nám představila expozici v jejich návštěvnickém středisku, která se věnovala historii, krajině, fauně a floře národního parku. Klienti mohli do poznávání expozice zapojit svůj hmat i sluch. Poté následovala komentovaná procházka ze střediska v Čížově až na Hardeggskou vyhlídku. Po cestě nám paní Holubová povídala o zdejší krajině a ukazovala zajímavé rostliny, co zde rostou. Většinu z nich jsme si mohli hapticky prohlédnout a srovnat mezi sebou. Po třech kilometrech jsme došli k Hardeggské vyhlídce, odkud byl krásný výhled na okolní přírodu i nejmenší rakouské město, Hardegg. Po přestávce a odborném komentáři o historii této vyhlídky jsme se vydali na zpáteční cestu. Byli jsme unavení, a tak jsme přivítali občerstvení v místní výletní restauraci a pohodlnou cestu autobusem až do Brna.

Poslední, pátá aktivita byla naplánována na 20. září. Domluvili jsme komentovanou procházku po loukách Bílých Karpat. Bohužel nám nepřálo počasí a z úst lektorů nám bylo doporučeno změnit program – trasa byla velmi blátivá a tudíž neschůdná. Rozhodli jsme se tedy pro náhradní variantu – besedu na téma příroda v Bílých Karpatech s ukázkami stop zdejších zvířat, různých druhů stromů se specifickými kůrami či ochutnávka čajů z bělokarpatských bylin. Poděkování patří všem odvážným klientům i jejich doprovodům, kteří se nezalekli deštivého počasí a zúčastnili se tohoto programu, přizpůsobeného aktuálním podmínkám.

Besedu vedli velmi zkušení lektoři, se kterými jsme se domluvili, že zkusíme na jaře realizovat původně domluvenou procházku v náhradním termínu. A možná uvidíme i volně rostoucí orchideje. Máte se tedy na co těšit.

Závěrem děkujeme Jihomoravskému kraji, že podpořil naši činnost a bylo nám umožněno realizovat tyto zajímavé a obohacující aktivity.

Simona Pešoutová

Jihomoravský kraj

Třeboň dýchá historií

Každé léto připravujeme pro naše klienty minimálně jeden větší výlet, tentokrát jsme se po dohodě s nimi rozhodli navštívit krásné a historické město Třeboň. Naším cílem byla hrobka rodu Schwarzenberků a exkurze v místním pivovaru Regent.

Cestu jsme zahájili ve Znojmě, bylo chladné letní ráno a tak jsme po vysednutí z autobusu hledali místo, kde se zahřát ještě před naší první exkurzí. Zvolili jsme místní kavárnu Pohádka, která nám poskytla kýžený azyl. Před desátou hodinou jsme se pak procházkou vydali centrem města k rybníku Svět a pokračovali po jeho hrázi až ke Schwarzenberské hrobce, která je postavena ve tvaru osmiúhelníku v novogotickém slohu. V průběhu poutavého výkladu průvodce si klienti měli možnost osahat typickou zdobenou omítku vypichovanou husími brky, tepané kříže, sošky a smuteční stuhy. Zaujala nás i informace o tom, že hrobka je umístěna dva metry pod úrovní rybníka Svět a je obehnána širokým odvodňovacím kanálem, který zaručuje, že její základy voda nikdy nenaruší.

Poté jsme se vrátili malebnou alejí opět do centra Třeboně a po společném obědě na nás čekala exkurze v rodinném pivovaru Regent, jehož historie sahá až do 14. století. Průvodce nás uvítal v pivní kašně, která slouží při pivních slavnostech jako výčep a představil nám historii a současnost pivovaru. Provedl nás prostorami, kde se v současnosti pivo Regent vaří, klienti měli možnost ochutnat pivovarský slad i český chmel, který

se k výrobě piva používá. Postupně jsme se seznámili s procesem výroby a zrání piva a klienti si veškeré vybavení podrobně prohlédli. Exkurzi jsme zakončili ve sklepích pivovaru, kde zdejší mok zraje a teplota se zde pohybuje od 5 do 8 stupňů. Po takovém zchlazení všichni uvítali možnost vrátit se na vyhřátý pivovarský dvůr, kde klienti ocenili vstřícnost našeho průvodce.

Náš výlet jsme zakončili procházkou historickým centrem Třeboně a příjemně unaveni jsme se ve večerních hodinách vrátili do Znojma.

Eva Pexová

Expedice středověk

V září jsme se s našimi klienty vydali do Domu umění ve Znojmě, kde jsme navštívili interaktivní výstavu – Expedice středověk připravenou ve spolupráci s Moravským zemským muzeem.

Byla pro nás nachystaná komentovaná a haptická prohlídka, která nás přenesla do období středověku. Průvodkyně popisovala způsob výroby drátěné kroužkové košile a brnění, vzhled a materiál, ze kterého bylo vyrobeno oblečení ve středověku. Srovnávala rozdíly mezi prostým a vznešeným oděvem. Zajímavé byly jmenované tresty, které potkaly prosté lidi, kteří se oblékali lépe než vznešení pánové a dámy. Měli jsme možnost prohlédnout si repliky halaparten a dalších zbraní. Všechny ale nejvíce zaujaly ukázky pomůcek útrpného práva, jako například kláda nebo pranýř, které si někteří klienti i vyzkoušeli. Poutavé bylo také povídání

o znojemském katovi, o jeho životě a jeho těžkém postoji ve společnosti. Podle vyprávění neměl kat vůbec lehký život – ostatní lidé se ho stranili. Toto povolání bylo dědičné a pro výkon profese kata byla důležitá psychická odolnost a fyzická síla – hlavu odsouzeného se mu totiž muselo podařit useknout maximálně na tři pokusy. Pokud se mu to nepovedlo a odsouzený kvůli němu dlouho trpěl, byl kat potrestán například připoutáním k pranýři nebo umístěním do klády.

Výstava se všem líbila především díky množství předmětů, na které si mohli sáhnout a podrobně si je prohlédnout. Klienti ocenili poutavé vyprávění naší průvodkyně.

Lenka Šlahorová

Uskutečnil se 18. ročník Bílé pastelky

A byli jsme u toho!

Jako již tradičně jsme byli spolupořadateli celorepublikové veřejné sbírky Bílá pastelka. Sbírkový den pro letošní ročník spadl na 11. říjen. V ulicích města Brna se pohybovaly více jak dvě stovky dobrovolníků z řad studentů brněnských středních škol. Během celého dne se náležitě činili. Zajímalo by vás, kolik pastelek se jim za příspěvek 30 Kč podařilo darovat? My vám to s radostí prozradíme. Bylo to úctyhodných 5 569 pastelek! Za takový bohatý příspěvek se jim a pochopitelně též přispěvatelům slušelo řádně poděkovat. Taky jsme tak milerádi učinili. U chvályhodných slov bych si dovolil ještě chvíli setrvat.

Jak určitě sami dobře víte, s přípravou takové akce je spojena řada práce, bez které se konečný úspěch může těžko dostavit. Chtěl bych upozornit na ty, co se na přípravě a organizaci sbírky podíleli. A to především Martinu Smrčkovou z Dispečinku asistenčních služeb, která je již několikátým rokem hlavní hybnou silou celé akce. Na výši výtěžku nám totiž záleží. Získané prostředky jsou určeny na podporu osob s vážným poškozením zraku. Více se můžete dozvědět na stránkách: www.bilapastelka.cz.

Michal Ptáček

Poezie podzimních dnů

Malíř podzim

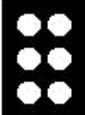
Podzim si svojí paletu už chystá,
připraví ty správné barvy dozajista.
Listí dřív než ze stromu opadne,
zbarví je tak, jak ho to napadne.
Zelená, žlutá, hnědá i červená,
všechny odstíny těch barev namíchat zná.
A když se do svého díla dá,
je to prostě paráda.
Kdo se mu z malířů vyrovná?

Jiří Maršálek

Podzim

Podzim je krásný, svěží, ale i mlhou zachumlán,
co je krásnější, samotné jeho období,
nebo vzpomínkami být zadumán?
Podzime, posečkej chvíli před zimou,
i ty dovedeš být krásný, dopřej nám chvíli,
ať dýcháme vůni Tvou,
je i ten, kdo chce být v peřině zachumlán.

Jitka Kachlíková

HLAVOLAMOVÉ OKÉNKO

Speciální sekce pro Vás, co máte rádi humor, nebo nějaké ty hlavolamy. Doufáme, že je tato sekce pro Vás odlehčením a závěrečným zpříjemněním březnového vydání Chaloupky.

Své náměty a tipy na vtipy či hlavolamy můžete posílat na e-mail ordeltova@tyflocentrumbrno.cz, stejně jako si zde můžete vyžádat odpovědi na hádanky nebo úkoly. Těšíme se na Vaše příspěvky!

Doplňte název obce či města

Dobronice u.....
Hrádek u.....
Mosty u.....
Slavkov u.....
Dolánky u.....
Kostelec na.....
Nové město na.....
Hořice na.....
Ivančice na.....
Deštné v.....
Sloup v.....
Rokytnice v.....
Janovice v.....
Černá v.....

Kurzy vaření v TyfloCentru

Milí přátelé dobrého jídla máme pro vás dobrou zprávu. Právě probíhá zápis do nových kurzů vaření pro těžce zrakově postižené.

Těšit se můžete nejen na nové, moderní i tradiční recepty, ale i na naše lektorky, které s vámi projdou cestu proměny receptu ve voňavý a chutný výsledek.

Hlásit se můžete u Bc. Evy Hrubanové e-mailem na hrubanova@tyflocentrumbrno.cz nebo telefonicky 515 919 667, případně u Terezy Veselé, DiS. e-mailem na vesela@tyflocentrumbrno.cz či telefonicky 515 919 667.

Skupinové lekce kurzu vaření probíhaly celé léto a příjemně nám zpestřily prázdninové dny. Připravovali jsme cuketové pizzy, street food, slovenskou kuchyni a Burgery.

Nejdůležitější akcí, která proběhla v rámci Kurzu vaření v TyfloCentru Brno, bylo Letní grilování v Lužánkách. Grilování bylo pojato jako rozloučení se s létem, setkání se s klienty kurzu vaření a samozřejmě vytvoření úžasných pokrmů, na kterých jsme si všichni pochutnali. Akce proběhla v posledním srpnovém týdnu. Počasí bylo úžasné a všichni zúčastnění si grilování nadmíru užili.

Nejprve si klienti suroviny nakrájeli a naložili podle receptů do marinád, a poté je ugrilovali na veřejném grilu v parku v Lužánkách.

Připravovali jsme grilované kotlety s citrónovo-tymiánovou marinádou, kuřecí prsa s jarní cibulkou a grilované brambory plněné sýrem a zeleninou

Jako bonus jeden z receptů:

GRILOVANÉ KOTLETY S CITRONOVO-TYMIANOVOU MARINÁDOU

Co budete potřebovat:

- **4-6 plátků vepřových kotlet bez kosti**
- **Strouhanou kůru z 1 citrónu**
- **Šťávu z 1 citrónu**
- **4 lžíce oleje**
- **3-4 lžíce sušeného tymiánu**
- **Utřený česnek 5 stroužků**
- **Pepř, sůl**

Postup:

Plátky kotlet rozložíme na rovnou podložku, naklepeme paličkou na maso nebo tupou hranou nože. Osolíme a opeříme. Ze zbylých přísad vymícháme marinádu. Naklepané plátky vložíme do marinády a maso na několik hodin naložíme. Před samotným grilováním maso lehce osušíme. Gril rozpálíme na střední teplotu na přímé grilování a grilujeme po dobu 5 - 7 minut z každé strany.

Eva Hrubanová

Poděkování těm, co pomáhají

Jestlipak víte, čím se zabývají organizace mající ve svém názvu „tyflo“? Slovo je původu řeckého a znamená „slepý, slepota“. Teď už nebude složité odhalit, čemu se věnuje obecně prospěšná společnost TyfloCentrum Brno. Správná odpověď zní: pomáhá nevidomým a slabozrakým. Řídíme se mottem: „Slepotou život nekončí“. Na tom, aby tomu tak skutečně bylo, se spolupodílí i jedno z odborných středisek brněnského TyfloCentra, Centrum aktivizace a poradenství. Nejrůznější námi připravované aktivity slouží především k tomu, abychom umožnili nevidomým a slabozrakým žít pokud možno normální život a radovat se ze stejných věcí a činností, jako my ostatní. Potřebují k tomu však pomocnou ruku.

Třeba i obyčejná návštěva koupaliště může pro nevidomého skrývat mnohá úskalí a nebezpečí. Většina z nich si k bazénu troufne jen s doprovodem, někteří vůbec ne. Brány všech koupališť tak pro některé zůstávají, bez pomoci a vstřícného přístupu nás ostatních, uzavřeny.

Na Koupališti Královopolská Brno jsme našli pro naše klienty přímo ideální prostředí. Vhodné vstupy do vody, vyhovující bazény, všude čisto (samozřejmě včetně sociálního zařízení), k dispozici spousta lehátek, dostatek stínu pod vzrostlými stromy, zkrátka PARÁDA.

A co víc – velice vstřícný personál a úžasně laskavý a ochotný provozovatel koupaliště pan Bruno Jelínek, který nám vyšel vstříc s jakousi přívětivou samozřejmostí. Je zkrátka jedním z těch, kteří pomáhat chtějí, ne že musí. Vyšel vstříc nejen nám. Při naší návštěvě koupaliště jsme se setkali i se zdravotně postiženými klienty Centra Kociánka, kterým jsou poskytovány prostory koupaliště za stejných podmínek jako nám – tedy zdarma.

O kolik by byl život lidí s handicapem příjemnější, kdyby všichni, co mají možnost, měli k nim stejný přístup, jaký jsme zažili a zažíváme právě na tomto koupališti. Řekli byste „maličkost“ – ale ona to zase taková samozřejmost není.

Děkujeme za klienty.

Magda Ambrožová

UŽITEČNÉ KONTAKTY

TyfloCentrum Brno, o. p. s., Chaloupkova 3, Brno

Vedení společnosti **515 919 770**

e-mail: vedeni@tyflocentrumbrno.cz

RNDr. Hana Bubeníčková – ředitelka **774 715 100**

Kateřina Pokorná – provozní manažerka **774 715 102**

Eliška Bártová – asistentka vedení **774 715 092**

Den pro neobjednané klienty v Brně: čtvrtek 13 – 17 hod.

Dispečink asistenčních služeb **515 919 670**

e-mail: asistence@centrumpronevidome.cz

Mgr. Martina Smrčková, vedoucí dispečinku **774 715 088**

Bc. Kamila Kotoučková, DiS., sociální pracovníce
774 715 094

Centrum sociální rehabilitace a technické pomoci

e-mail: info@centrumpronevidome.cz

Mgr. Martin Vrána, vedoucí lektor, metodik, poradenství
515 919 666, 774 715 101

Petr Kusák, poradenství, technik, lektor
515 919 668, 774 715 103

Tereza Veselá, DiS., sociální pracovník
515 919 667

Barbora Krejčová, pracovník v sociálních službách
515 919 668

Bc. Eva Hrubanová, sociální pracovník (také v asistenci)
515 919 668, 774 715 089

Ing. Jan Pokorný, Bc. Martin Baláž, lektori a konzultanti
515 919 665, 774 715 104

Další lektori:

PhDr. Zbyněk Galvas, Marie Švejdová **515 715 774**

Centrum aktivizace a poradenství 515 919 672

e-mail: aktivizace@centrumpronevidome.cz

e-mail: poradna@centrumpronevidome.cz

Mgr. Magda Ambrožová, vedoucí sociální pracovnice

515 919 672, 774 715 097

Mgr. Simona Pešoutová, sociální pracovnice

515 919 671, 774 715 095

Regina Holíková, pracovnice v sociálních službách

515 919 671, 774 715 108

Bc. Marta Ordeltová, administrativní pracovnice

a koordinátorka dobrovolníků 515 919 670, 774 715 090

Zlata Zumrová, cvičení (středa)

Eva Hradílková, cvičení (úterý)

Josef Konečný, konzultant pro odstraňování

architektonických bariér 517 814 112, 774 715 110

e-mail: bariery@tyflocentrumbrno.cz

Detašovaná pracoviště v Jihomoravském kraji

Břeclav: Bc. Kateřina Horňáková

adresa: 17. listopadu 1a, 690 02 Břeclav

tel. 532 308 076, 774 715 106

e-mail: breclav@centrumpronevidome.cz

Znojmo: Bc. Lenka Šlahorová, Mgr. Ludmila Nováková,

Eva Pexová (úterý až čtvrtek)

adresa: Masarykovo nám. 19, 669 02 Znojmo

tel. 532 307 909, 774 715 107, 774 715 109

e-mail: znojmo@centrumpronevidome.cz

Den pro neobjednané klienty (Břeclav, Znojmo)

středa 13 – 17 hod.

Moravský Krumlov: Eva Pexová (pondělí a pátek)

adresa: Růžová 39, 672 01 Moravský Krumlov

tel. 774 715 109

e-mail: m.krumlov@centrumpronevidome.cz

Den pro neobjednané klienty: pondělí 13 – 17 hod.

Dílna HapAteliér, Poděbradova 58, Brno 532 307 958

e-mail: hapatelier@centrumpronevidome.cz

Mgr. Petr Sýkora, Ph.D., vedoucí	774 715 099
Jana Brzobohatá DiS., sociální pracovnice	774 715 096
Ivana Cimrmanová, DiS., sociální pracovnice	774 715 096
Bc. Jana Rumpalová, sociální pracovnice	774 715 096
Jana Uvízlová, správce e-shopu	774 715 093

Tyfloservis - krajské ambulanti středisko Brno

Ing. Bc. Petr Karásek (vedoucí)
Kamenomlýnská 2, 603 00 Brno
Tel. 541 212 810, 608 572 335-7
e-mail: brno@tyfloservis.cz

Oblastní odbočky SONS v Brně

Brno-střed (Josef Kaplan)	603 475 638
pondělí a čtvrtek 9 – 11 a 13 – 16 hod.	515 919 776
e-mail: brnostred-odbocka@sons.cz	
Brno-sever (Marie Hauserová)	778 412 715
úterý a čtvrtek 9 – 11 a 13 – 16 hod.	515 919 776
e-mail: brnosever-odbocka@sons.cz	

Průvodcovské služby v Brně:

- 1. Dispečink asistenčních služeb naší společnosti**
tel. 515 919 670, 774 715 088, 774 715 094
e-mail: dispecink@tyflocentrumbrno.cz
- 2. Průvodcovská služba ve stanici Brno, Hlavní nádraží**
tel. 725 886 395 (k dosažení i v noci) nebo 725 764 984
- 3. DP asistent – průvodcovská služba Dopravního podniku města Brna, tel. 543 174 318, 543 171 350**

Dům na Chaloupkově č. 3

Na sečtenou v příštím čísle.

Redakčně pro vás připravili: Magda Ambrožová, Hana Bubeníčková, Regina Holíková, Kateřina Horňáková, Eva Hrubanová, Josef Konečný, Marta Ordeltová, Šimona Pešoutová, Eva Pexová, Michal Ptáček, Lenka Šlahorová.

Do rubriky „Píšete sami sobě“ přispěli Jiří Maršálek a Jitka Kachlíková.

**Příjem příspěvků, úprava a sestavení: Marta Ordeltová
Grafická úprava a formátování textu: Hana Bubeníčková
Foto na str. 21: Lucie Košinarová**

Korektury: Hana Bubeníčková, Katka Pokorná

Audio verzi namluvil: Borek Kapitančík

Zpracování zvukové podoby: Jan Pokorný

Korektury bodového tisku, textová podoba: Jan Pokorný

Úprava textu a tisk v bodovém písmu: Petr Kusák

Na distribuci se podíleli: Marta Ordeltová, Martin Kubiš

DMS DRAK

Slepota může postihnout kohokoliv z nás.

Pomozte nám postavit moderní dům sociálních služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky.

Příspěť můžete zasláním dárcovské SMS:

DMS DRAK 30

nebo

DMS DRAK 60

nebo

DMS DRAK 90

Můžete přispívat pravidelně každý měsíc:

DMS TRV DRAK 30 / 60 / 90

DMS ve zvoleném tvaru zašlete ze svých mobilů na číslo 87 777

Cena jedné DMS je 30, 60 nebo 90 Kč
přispějete nám částkou 29, 59 nebo 89 Kč.

Příspěť můžete přímo na transparentní sbírkový účet projektu Dům služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky:

703 703 703 6 / 2010.

DĚKUJEME